

Nr 104.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående antagande av ett utav kakelugnsmakaren J. G. Öhlund i Luleå erbjudet ackord; given Stockholms slott den 14 februari 1920.

Under förberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen medgiva,

att, därest kakelugnsmakaren J. G. Öhlund i Luleå inom tre månader efter erhållen del av Kungl. Maj:ts och riksdagens beslut i ärendet till länsstyrelsen i Norrbottens län inbetalar ettusen kronor, Öhlund må frikallas från ytterligare betalningsansvar på grund av en utav honom ingången, i statsrådsprotokollet närmare omförmäld borgensförbindelse för likviderandet av köpeskillingen för ett från kronan inköpt virkesparti.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott.

GUSTAF.

Alfred Petersson.

*Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 14
februari 1920.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern EDÉN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena HELLNER,
Statsråden: PETERSSON,
 PETRÉN,
 NILSON,
 LÖFGREN,
 friherre PALMSTIERNA,
 UNDÉN,
 THORSSON,
 HOLMQUIST,
 OLSSON.

Departementschefen, statsrådet Petersson anförde:

Å offentlig auktion den 22 september 1900 inför länsstyrelsen i Norrbottens län inköpte K. Vikander i Boden från kronomarkstrakten Satimvare inom dåvarande Östra Gällivare revir en virkespost om 4,500 träd för en köpeskillning av 15,345 kronor. Borgen för köpeskillningens behöriga erläggande tecknades av lokomotivföraren A. A. Wahlberg, handlanden Nils Olsson, sergeanten Albin Mannby, fabrikören J. G. Sandström och kakelugnsmakaren J. G. Öhlund, alla i Luleå, samt droskkusken J. J. Ek i Boden.

På grund av uraktlåtenhet från gäldenärens sida att å förfalldagen erlægga förberörda belopp förpliktades såväl denne som borgensmännen att till kronan betala beloppet jämte ränta.

Sedan därefter huvudgäldenären samt borgensmännen Mannby, Sandström och Öhlund avträtt sin egendom till konkurs, som icke lämnat någon utdelning till oprioriterade fordringsägare, uttogs under år 1903

exekutivt hos Ek ett belopp av 378 kronor 7 öre, därvid Ek befanns sakna tillgångar till den återstående skuldens gäldande.

Genom kungl. brev den 13 november 1903 bemyndigades sedermera länsstyrelsen i Norrbottens län att å kronans vägnar antaga ett av Olsson, som under tiden råkat i konkurs, erbjudet ackord å femtio procent. På grund härav befriades Olsson, efter erläggandet av 8,570 kronor 26 öre, från vidare ansvarighet för omförmälda borgen.

Sedan härefter Wahlberg hos Kungl. Maj:t anhållit att mot inbetalande av ett belopp av 1,500 kronor befrias från allt ansvar på grund av sin borgen samt Kungl. Maj:t i proposition nr 183 den 31 mars 1911 föreslagit riksdagen medgiva att, därest Wahlberg inom viss tid inbetalade det erbjudna beloppet, han måtte frikallas från ytterligare betalningsansvar på grund av omförmälda borgensförbindelse, anmälde riksdagen i skrivelsen nr 169 den 29 maj samma år, att riksdagen lämnat berörda medgivande. Beloppet har därefter inbetalts.

Å kronans fordran för ifrågavarande virkesaffär jämte upplupna räntor har således hittills erlagts allenast 10,448 kronor 33 öre.

Med skrivelse den 29 augusti 1919 har förenämnda länsstyrelse jämte yttrande i ärendet av stadsfogden i Luleå överlämnat en till Kungl. Maj:t ställd skrift, däri ovanbemälda Öhlund anhållit att mot erläggande av ett belopp av 1,000 kronor bliva befriad från allt ansvar på grund av berörda borgensförbindelse.

Såsom skäl för ifrågavarande framställning har sökanden anført, att han, som under tiden efter sin konkurs haft sin nödortftiga bärgning i egenskap av prokurist för sin hustru, vilken vid konkursen erhöll boskillnad och sedermera bedrivit kakelugnsmakeriyrke i mindre omfattning, numera efter sin hustrus död ämnade fortsätta detta yrke i eget namn och att han för övrigt känt det som en hederssak att bliva fri denna skuld till kronan, men att han icke såge sig i stånd att uppbringa hela det kapital, som härför skulle erfordras.

Då enligt vad vederbörande stadsfogde vitsordat Öhlund saknade andra tillgångar än det lilla belopp, huvudsakligen bestående i personlig lösegendom, som han erhållit efter sin hustru, och synnerligen ringa utsikt förefunnes för kronan att framdeles kunna uttaga någon del av sin fordran hos sökanden, vilken nu uppnått en ålder av 54 år, har länsstyrelsen ansett sig böra tillstyrka bifall till framställningen.

Upplysningsvis har länsstyrelsen meddelat, att Sveriges riksbank nyligen såsom full likvid för en sin fordran av Öhlund, utgörande 8,650 kronor i kapital jämte upplupen ränta från den 31 januari 1903, godtagit ett belopp av 2,000 kronor i ett för allt.

Statskontoret har i utlåtande den 31 december 1919 anført, att då ovanbemälde Wahlberg, mot inbetalande av visst av honom erbjudet belopp, frikallats från ytterligare betalningsansvar på grund av den utav honom ingångna borgensförbindelsen för likviderande av köpeskillingen för samma från kronan inköpta virkesparti, varom nu vore fråga, billigheten syntes bjuda, att jämväl nu ifrågavarande borgensman måtte få komma i åtnjutande av motsvarande förmån. Mot det erbjudna beloppet har statskontoret icke haft något att erinra.

Domänstyrelsen har i utlåtande den 19 januari 1920 på skäl, som av statskontoret anförts, ävenledes tillstyrkt bifall till sökandens framställning.

Departements-
chefen.

Såsom av min redogörelse härövan framgår har redan förut två av de borgensmän, vilka tecknat borgen för likviderande av köpeskillingen för ifrågavarande från kronan inköpta virkesparti, frikallats från återstoden av dem åvilande betalningsansvar.

I likhet med de i ärendet hörda myndigheterna tillstyrker jag, att även den nu gjorda ansökningen bifalles. För ett sådant bifall föreligga samma skäl, som år 1911 lågo till grund för Kungl. Maj:ts och riksdagens beslut om liknande medgivande beträffande lokomotivföraren Wahlberg.

Liksom beträffande Wahlberg torde böra stadgas en tid av tre månader efter erhållen del av Kungl. Maj:ts och riksdagens beslut i ärendet, inom vilken det erbjudna beloppet skall vara inbetalt till vederbörande myndighet.

På grund av det anförda får jag hemställa, att Eders Kungl. Maj:t måtte i proposition föreslå riksdagen medgiva,

att, därest sökanden inom tre månader efter erhållen del av Kungl. Maj:ts och riksdagens beslut i ärendet till länsstyrelsen i Norrbottens län inbetalar 1,000 kronor, sökanden må frikallas från ytterligare betalningsansvar på grund av omförmälda borgensförbindelse.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagade Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnade, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga . . . till detta protokoll utvisar, skulle avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Rune Thygesen.